

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного європейського права та порівняльного правознавства

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**Імплементация міжнародних правил поштового зв'язку та правового
добробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України**

(назва кваліфікаційної роботи бакалавра)

293 «Міжнародне право»

(шифр і назва спеціальності)

Студента (ки) 4 курсу

Бордюгов І І

(ініціали, прізвище)

Групи

П-01

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

(підпис здобувача)

Керівник

(посада, науковий ступінь)

(підпис)

А. Л. Чернявський

(ініціали, прізвище)

Бордюгов І.І. Імплементация міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України

Актуальність теми дослідження. Україна має стратегічний курс на інтеграцію до Європейського Союзу. Це означає не лише вільний рух товарів та послуг, але й гармонізацію законодавства з європейськими стандартами. Поштовий зв'язок — це одна з галузей, де необхідно адаптувати внутрішні закони до вимог ЄС. В поштовій галузі існують міжнародні стандарти та правила, встановлені Універсальним Поштовим Союзом. Важливо забезпечити їх ефективну імплементацію в національне законодавство для забезпечення якості та ефективності поштових послуг.

Імплементация міжнародних правил поштового зв'язку та законодавства ЄС може сприяти забезпеченню правової безпеки для користувачів поштових послуг в Україні та підвищити рівень їх захисту від шахраїв та недобросовісних операторів. Адаптація законодавства до стандартів ЄС може також сприяти підвищенню конкурентоспроможності українських поштових операторів на міжнародному ринку.

Мета роботи – аналіз процесу імплементації міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку Європейського Союзу в законодавство та правозастосовну практику України. Об'єктом дослідження є законодавство та правозастосовну практику України. Предметом дослідження імплементація міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України.

Основними результатами роботи стало дослідження поняття та основних принципів міжнародного права поштового зв'язку, вивчення ролі міжнародних договорів як джерела національного права в контексті поштового зв'язку, аналіз процесу імплементації *acquis* Європейського Союзу у національне законодавство України, розгляд законодавчих актів України, що регулюють поштовий зв'язок, оцінка правозастосовної практики у сфері поштового зв'язку в Україні та її відповідність міжнародним стандартам, обґрунтування гармонізації

законодавства України як передумови членства в Європейському Союзі та виявлення прогресу і перспектив цього процесу, визначення сучасних викликів та перспектив розвитку системи поштового зв'язку в Україні.

Ключові слова: імплементація, ЄС, поштовий зв'язок, Україна, міжнародні правила, інтеграція, законодавство

Bordyugov I.I. Implementation of international rules of postal communication and EU legal amendments in the legislation and law enforcement practice of Ukraine

The relevance of research topic is Ukraine has a strategic course for integration into the European Union. This means not only the free movement of goods and services, but also the harmonization of legislation with European standards. Postal communication is one of the industries where it is necessary to adapt domestic laws to EU requirements. In the postal industry, there are international standards and regulations established by the Universal Postal Union. It is important to ensure their effective implementation in national legislation to ensure the quality and efficiency of postal services.

The implementation of international postal rules and EU legislation can help ensure legal security for users of postal services in Ukraine and increase their level of protection against fraudsters and unscrupulous operators. Adaptation of legislation to EU standards can also contribute to increasing the competitiveness of Ukrainian postal operators on the international market.

The work aims to find out the analyze the process of implementation of international rules of postal communication and the legal amendment of the European Union into the legislation and law enforcement practice of Ukraine. The research object legislation and law enforcement practice of Ukraine. The subject of the study is implementation of international rules of postal communication and EU legal amendments in the legislation and law enforcement practice of Ukraine.

The main results of the work are study of the concept and basic principles of international postal law, study of the role of international treaties as a source of national law in the context of postal communication, analysis of the process of implementation of the acquis of the European Union into the national legislation of Ukraine, consideration of legislative acts of Ukraine regulating postal communication, assessment of law enforcement practice in the field of postal communication in Ukraine and its compliance with international standards, justification of the harmonization of Ukrainian legislation as a prerequisite for membership in the European Union and identification of progress and prospects of this process, identification of modern challenges and prospects for the development of the postal communication system in Ukraine.

Keywords: implementation, EU, postal communication, Ukraine, international rules, integration, legislation.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права

Кафедра міжнародного європейського права та порівняльного правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри

_____ В. М. Завгородня

“___” _____ 2024 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВР

Спеціальність 293 «Міжнародне право»

студенту(ці) ___4___ курсу, групи П-01

Бордюгов І.І.

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи: _____

добробку ЄС у
законодавство та
правозастосовну
практику України

затверджена наказом директора ННІ права від “___” _____ 2024 р. №___

2. Термін подання студентом закінченої роботи “___” _____ 2024 р.

аналіз процесу імплементації міжнародних
правил поштового зв'язку та правового
добробку Європейського Союзу в
законодавство та правозастосовну практику

3. Мета кваліфікаційної роботи України.

правил поштового зв'язку та правового добробку Європейського Союзу

в законодавство та правозастосовну практику України.

4. Об'єкт дослідження законодавство та правозастосовна практику України.

імплементація міжнародних правил поштового зв'язку

5. Предмет дослідження зв'язку
та правового доробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України

України.

6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах законів та
законодавчих актів, що регулюють поштовий зв'язок в Україні.

7. Орієнтовний план дипломної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРАВИЛ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Розділ 1

ПРАВИЛ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Назва – термін подання

дослідити поняття та основні принципи міжнародного права поштового зв'язку.

1. Вивчити роль міжнародних договорів як джерела національного права в контексті поштового зв'язку.

У розділі 1

поштового зв'язку, вивчити роль міжнародних договорів як джерела національного права в контексті поштового зв'язку.

Зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент

ПРАВОВИЙ ДОРОБОК ЄС У СФЕРІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Розділ 2

Назва – термін подання

У розділі 2 Союзу
проаналізувати процес імплементації *acquis* Європейського Союзу у національне законодавство України, розглянути законодавчі акти України, що регулюють поштовий зв'язок.

Зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент

ПРАВОЗАСТОСОВНА ПРАКТИКА У СФЕРІ ПОШТОВОГО
 Розділ 3 ЗВ'ЯЗКУ В УКР
 ЗВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ

Назва – термін подання

обґрунтувати гармонізацію законодавства України як
 передумови членства в Європейському Союзі та виявлення
 У розділі 3 прогресу і перспектив цього процесу
 передумови членства в Європейському Союзі та виявлення прогресу і
 перспектив цього процесу
 і перспектив цього процесу, визначити сучасні виклики та перспективи
 розвитку системи поштового зв'язку в Україні.

Зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент

8. Дата видачі завдання “ ___ ” _____ 2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____

підпис

ініціали, прізвище

Завдання до виконання одержав _____

підпис

ініціали, прізвище

ЗМІСТ

ЗМІСТ	7
ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРАВИЛ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ	14
1.1. Поняття та основні принципи міжнародного права поштового зв'язку	14
1.2. Міжнародний договір як джерело національного права	16
РОЗДІЛ 2. ПРАВОВИЙ ДОРОБОК ЄС У СФЕРІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ	28
2.1. Процес імплементації <i>acquis</i> ЄС у національне законодавство України	28
2.2. Законодавчі акти України, які регулюють поштовий зв'язок	33

РОЗДІЛ 3. ПРАВОЗАСТОСОВНА ПРАКТИКА У СФЕРІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ	42
3.1. Гармонізація законодавства України як умова членства в ЄС: прогрес і перспективи	42
3.2. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи поштового зв'язку	53
ВИСНОВКИ	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58

ВСТУП

Постановка проблеми. Україна має стратегічний курс на інтеграцію до Європейського Союзу. Це означає не лише вільний рух товарів та послуг, але й гармонізацію законодавства з європейськими стандартами. Поштовий зв'язок — це одна з галузей, де необхідно адаптувати внутрішні закони до вимог ЄС. В поштовій галузі існують міжнародні стандарти та правила, встановлені Універсальним Поштовим Союзом. Важливо забезпечити їх ефективну імплементацію в національне законодавство для забезпечення якості та ефективності поштових послуг.

Імплементація міжнародних правил поштового зв'язку та законодавства ЄС може сприяти забезпеченню правової безпеки для користувачів поштових послуг в Україні та підвищити рівень їх захисту від шахраїв та недобросовісних операторів. Адаптація законодавства до стандартів ЄС може також сприяти підвищенню конкурентоспроможності українських поштових операторів на міжнародному ринку.

Дослідження імплементації міжнародних правил та законодавства ЄС має значний науковий і практичний потенціал, сприяючи розвитку поштової галузі в Україні та забезпечує важливі висновки для політичних та бізнес-стратегій. У сучасному світі поштовий зв'язок відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного функціонування суспільства, забезпечуючи швидку та надійну передачу інформації та товарів як на місцевому, так і на міжнародному рівнях. З урахуванням зростаючого обсягу міжнародних обмінів та зростаючої комплексності відносин між державами, важливим є впровадження імплементації міжнародних правил поштового зв'язку в національне законодавство.

Актуальність теми. Зростаюча глобалізація та збільшення обсягів міжнародного обміну товарами та інформацією підкреслює важливість ефективного поштового зв'язку як складової міжнародних економічних та соціокультурних відносин. Швидкі технологічні зміни впливають на поштовий

зв'язок, перетворюючи традиційні методи доставки та способи спілкування. Розвиток електронної пошти, електронної комерції та інших форм електронних комунікацій вимагає постійного оновлення правового регулювання у сфері поштового зв'язку.

Україна активно працює над інтеграцією до європейського співтовариства, що ставить перед нею завдання гармонізації свого законодавства з правовими нормами та стандартами Європейського Союзу, включаючи і правила поштового зв'язку. Наявність різноманітних міжнародних договорів та норм у сфері поштового зв'язку може призвести до правової невизначеності та конфліктів між різними правовими системами. Ретельне вивчення та імплементація цих правил у національне законодавство стає надзвичайно важливим завданням.

Отже, дослідження імплементації міжнародних правил поштового зв'язку має велике практичне значення для розвитку ефективної та сучасної системи поштового обслуговування, яка відповідає вимогам сучасного світу та європейських стандартів. Україна продовжує свій шлях до європейської інтеграції, що передбачає адаптацію свого законодавства до правових стандартів та норм ЄС. Вивчення правового доробку ЄС та його імплементація в українське законодавство є ключовими етапами цього процесу.

Ступінь розробленості теми. Стандарти та норми ЄС в різних сферах права, включаючи правові аспекти поштового зв'язку, визнані як міжнародні стандарти, які сприяють гармонізації та уніфікації правового простору. Вивчення правового доробку ЄС дозволяє Україні взяти на озброєння кращі практики та розв'язання, які успішно впроваджені в країнах Європейського Союзу.

Узгодження українського законодавства з правилами та стандартами ЄС сприяє підвищенню конкурентоспроможності українських товарів та послуг на міжнародних ринках. Знання та розуміння правового доробку ЄС допомагає Україні створити стабільну та прозору правову систему, що є ключовим фактором привабливості для іноземних інвесторів та розвитку бізнесу в країні.

Поштовий зв'язок залишається важливим засобом комунікації як для громадян, так і для підприємств та організацій. Розуміння теоретичних основ

імплементції міжнародних правил дозволяє ефективно розвивати цю галузь та забезпечувати її відповідність сучасним потребам. Поштовий зв'язок має міжнародний характер, і для ефективного функціонування системи необхідна співпраця між державами та впровадження міжнародних стандартів.

З розвитком технологій змінюються потреби та очікування користувачів поштового зв'язку. Розуміння теоретичних основ дозволяє пристосовувати систему до цих змін та вирішувати виникаючі виклики. Дослідження теоретичних основ імплементції міжнародних правил поштового зв'язку сприяє розумінню принципів міжнародного права та їх застосуванню у практиці. У зв'язку з євроінтеграцією України важливо забезпечити відповідність національного законодавства міжнародним стандартам, включаючи правила поштового зв'язку.

Правозастосовна практика визначає ефективність та якість поштових послуг в країні. Розуміння цього аспекту дозволяє виявляти проблемні сфери та вдосконалювати процеси для підвищення рівня обслуговування. Правозастосовна практика впливає на захист прав споживачів поштових послуг, включаючи права на доставку, конфіденційність та безпеку відправлень.

Вивчення правозастосовної практики в Україні в контексті міжнародних стандартів та практик сприяє співпраці з іншими країнами у сфері поштового зв'язку. Швидкі технологічні зміни впливають на поштовий зв'язок, і правозастосовна практика повинна адаптуватися до нових технологій та інновацій.

У контексті євроінтеграції України важливо гармонізувати правозастосовну практику в сфері поштового зв'язку з європейськими стандартами та практикою. Стабільна та ефективна правозастосовна практика сприяє розвитку бізнесу у сфері поштового зв'язку та підтримці економічного зростання.

Зростаюча глобалізація та міжнародна торгівля вимагають ефективного функціонування системи поштового зв'язку між країнами. Розуміння основних принципів міжнародного права у цій сфері допомагає розвивати міжнародну

співпрацю та вирішувати проблеми, пов'язані з міжнародним обміном поштовими відправленнями.

Поняття та принципи міжнародного права поштового зв'язку становлять основу для розвитку національного законодавства, що забезпечує права споживачів на якісні та безпечні поштові послуги. Ефективний поштовий зв'язок має важливе значення для забезпечення міжнародної безпеки та співробітництва. Основні принципи міжнародного права в цій сфері допомагають у вирішенні питань, пов'язаних з безпекою поштових відправлень та захистом від можливих загроз.

Розуміння міжнародного права поштового зв'язку є важливим для дипломатичних відносин між країнами та вирішення міжнародних спорів. У контексті євроінтеграції України розуміння понять та принципів міжнародного права поштового зв'язку є ключовим для гармонізації українського законодавства з правилами та стандартами Європейського Союзу.

Метою дослідження є аналіз процесу імплементації міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку Європейського Союзу в законодавство та правозастосовну практику України.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

2. Дослідити поняття та основних принципів міжнародного права поштового зв'язку.
3. Вивчити роль міжнародних договорів як джерела національного права в контексті поштового зв'язку.
4. Проаналізувати процес імплементації *acquis* Європейського Союзу у національне законодавство України.
5. Розглянути законодавчі актів України, що регулюють поштовий зв'язок.
6. Оцінити правозастосовну практику у сфері поштового зв'язку в Україні та її відповідність міжнародним стандартам.

7. Обґрунтувати гармонізацію законодавства України як передумови членства в Європейському Союзі та виявлення прогресу і перспектив цього процесу.

8. Визначити сучасні виклики та перспективи розвитку системи поштового зв'язку в Україні.

Об'єктом дослідження є законодавство та правозастосовну практику України.

Предметом дослідження є імплементація міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України.

Методи дослідження. Методологічною базою роботи є фундаментальні положення економічної науки, напрацювання вітчизняних та зарубіжних учених, що стосуються теоретичних засад і прикладних аспектів правової діяльності. Для досягнення поставленої мети роботи використано загальнонаукові та специфічні методи дослідження: методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу – для поглиблення теоретичних положень міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України.

Ступінь вирішення проблеми в дослідженні та практичне значення одержаних результатів. Дипломна робота присвячена дослідженню імплементації міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку Європейського Союзу у законодавство та правозастосовну практику України. В ході дослідження були виявлені та проаналізовані основні проблеми, що виникають при інтеграції міжнародних норм у національне законодавство.

Визначено, що однією з головних проблем є необхідність адаптації українського законодавства до стандартів ЄС, що вимагає комплексного підходу, включаючи перегляд існуючих нормативних актів та впровадження нових законодавчих ініціатив. Також було виявлено, що наявність прогалів у правозастосовній практиці та недостатня узгодженість національних норм з міжнародними стандартами може призвести до ускладнень у практичному застосуванні законодавства.

Кваліфікаційна робота складається з вступу, 3 розділів, що об'єднують 2 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (35 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи 61 сторінки, з них основного тексту 43 сторінка.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРАВИЛ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

1.1. Поняття та основні принципи міжнародного права поштового зв'язку

Основні принципи у сфері поштового зв'язку включають:

- забезпечення високої якості послуг поштового зв'язку;
- підтримка розвитку ринку поштового зв'язку;
- стимулювання конкуренції у наданні послуг поштового зв'язку;
- захист інтересів користувачів та операторів поштового зв'язку;
- забезпечення доступу до універсальних поштових послуг;
- забезпечення неперервності у наданні універсальних послуг;
- гарантування права на конфіденційність інформації;
- захист прав операторів поштового зв'язку;
- створення єдиної системи правил і норм;
- забезпечення конфіденційності поштових відправлень та рівного

доступу до поштових об'єктів для всіх користувачів.

Оператор поштового зв'язку, чиї дані включені до Єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку, має обов'язок щорічно, не пізніше 31 січня, надавати національному регулятору повідомлення щодо підтвердження відомостей, які були внесені щодо нього до цього реєстру. Це повідомлення повинно відповідати формі та вимогам, установленим національним регулятором. У випадку, якщо таке повідомлення не надходить до національного регулятора до визначеного терміну, останній має право призупинити дію загального дозволу на здійснення діяльності оператора поштового зв'язку. Після цього національний регулятор може звернутися до суду з позовом про припинення надання послуг поштового зв'язку цим суб'єктом господарювання.

Співпраця міжнародного рівня у галузі поштового зв'язку здійснюється в рамках відповідності законодавству та міжнародним угодам, укладеним Україною.

Центральний орган виконавчої влади, що формує та здійснює державну політику у галузі поштового зв'язку, відповідає за встановлення та підтримку правових, організаційних та фінансових відносин з міжнародними організаціями поштового зв'язку. Також він представляє Україну у відповідних міжнародних організаціях з поштового зв'язку та здійснює захист національних інтересів відповідно до своїх повноважень у міжнародних питаннях, пов'язаних з поштовим зв'язком.

Призначений оператор поштового зв'язку, відповідно до встановленого законодавством порядку, забезпечує виконання рішень, що визначені актами Всесвітнього поштового союзу. Оператори поштового зв'язку, які мають відповідний код у Всесвітньому поштовому союзі та підтверджену організаційну структуру та матеріально-технічну базу для обміну міжнародною поштою, співпрацюють у галузі надання послуг поштового зв'язку з іншими операторами поштового зв'язку та суб'єктами господарювання іноземних країн. Ця співпраця може здійснюватися в рамках відповідних договорів, які встановлюють умови співпраці.

Міжнародні відправлення під час перетину митного кордону України подаються оператором поштового зв'язку для проведення митного контролю на пунктах міжнародного поштового обміну. Право здійснювати міжнародний поштовий обмін у таких пунктах мають призначений оператор поштового зв'язку, оператори поштового зв'язку, які на момент набрання чинності цим законом мають код оператора у Всесвітньому поштовому союзі, а також оператори поштового зв'язку, які отримують код оператора у Всесвітньому поштовому союзі після набрання чинності цим законом.

Митні органи мають повноваження проводити конфіскацію у встановленому законодавством порядку об'єктів, що заборонені для пересилання в міжнародних поштових відправленнях або які були надіслані з порушенням митного законодавства.

Призначений оператор поштового зв'язку та оператори поштового зв'язку, зазначені в першій частині статті 29 Закону України «Про поштовий зв'язок», не

несуть відповідальності за неподання або неналежне надання послуг поштового зв'язку у зв'язку з рішеннями, ухваленими митними органами під час здійснення митного контролю міжнародних поштових відправлень.

У випадку, якщо міжнародним договором України встановлені норми, що відрізняються від положень цього Закону, застосовуються відповідні норми міжнародного договору.

Міжнародні поштові відправлення та поштові перекази обробляються відповідно до мов, визначених міжнародними договорами України, згода на виконання яких була надана Верховною Радою України.

Оператори поштового зв'язку несуть відповідальність за втрату або пошкодження міжнародних поштових відправлень та посилок відповідно до нормативних актів Всесвітнього поштового союзу та вітчизняного законодавства. Щодо невиплати міжнародних поштових переказів, відповідальність встановлюється згідно з міжнародними договорами України, на які Верховна Рада України надала свою згоду на їх виконання [25].

1.2. Міжнародний договір як джерело національного права

Міжнародні договори відомі ще з давніх часів і є одним із основних джерел міжнародного права. Їх важливість зросла з розвитком суспільств. Початково вони були призначені для регулювання міждержавної торгівлі, встановлення кордонів, визначення статусу іноземців і так далі. Перший кодифікаційний акт, Гаванська конвенція про договори, був прийнятий у 1928 році на конференції американських держав, хоча мала обмежений характер і діяла тільки в Латинській Америці. У середині ХХ століття кількість міжнародних договорів настільки зросла, що стало потрібним уніфікувати процедури їх укладання, припинення, зміни та тлумачення. На той час було прийнято важливі міжнародні документи, що стосувалися поняття міжнародних договорів: Статут ООН 1945 року, Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року та інші. На сьогоднішній день існування держав без міжнародних договорів є неможливим.

Міжнародні угоди є офіційними домовленостями або зобов'язаннями, укладеними між двома або більше країнами. Угода між двома країнами називається двосторонньою, а угода між більш ніж двома країнами — багатосторонньою. Країни, які прийняли участь у міжнародній угоді, зазвичай називаються «державами-учасницями».

Згідно з міжнародним правом, договір представляє собою будь-яку юридично зобов'язуючу угоду між державами (країнами). Договір може мати різні назви, такі як Конвенція, Протокол, Пакт, Угода і т. д.; визначальним для нього є зміст угоди, а не сама назва. Наприклад, Женевський протокол і Конвенція про біологічну зброю є договорами, хоча в їх назві відсутнє слово «договір». Згідно з законодавством США, договір - це юридично зобов'язуюча угода між країнами, яка вимагає ратифікації та «поради та згоди» Сенату. Усі інші угоди (в міжнародному розумінні) називаються виконавчими угодами, проте, незважаючи на це, вони мають юридичну обов'язковість для США відповідно до міжнародного права.

У 19 столітті юридичні позитивісти визнавали, що суверен може обмежити свої повноваження діяти шляхом згоди на угоду відповідно до принципу *pacta sunt servanda*. Цей консенсусний погляд на міжнародне право було відображено в Статуті Постійної Палати Міжнародного Правосуддя 1920 року, а пізніше було збережено в статті 38(1) Статуту Міжнародного Суду 1946 року.

Ядро широких принципів права є загальним і динамічним, і іноді їх можна звести до прислів'я чи основної ідеї. На відміну від інших типів нормативних актів, таких як упорядковане право чи угоди, широкі стандарти права не були «встановлені» відповідно до правильних джерел права. Загальні норми права, навпаки, розглядаються як складова позитивного права, навіть якщо вони використовуються лише як допоміжні засоби. Вони визначають критичні принципи фактичної роботи структури та, загалом, розроблені виконавчими органами. Загальні стандарти права були предметом широких доктринальних дебатів у міжнародному праві через різноманітні конотації, які приписуються цій концепції, та гіпотетичні занепокоєння, які вони викликають. Використання

виразу «центральні стандарти міжнародного права», який знаходиться на вершині загального набору законів і починається в положенні чи звичаї (наприклад, керівний принцип суверенної відповідності держав або правило про заборону небезпеки або використання влади), і якими тут не керуватимуться, викликає багато плутанини. Враховуючи формулювання, використані в статті 38, пункт 1(с) Статуту Міжнародного Суду («універсальні стандарти права, визнані некультурними країнами»), початок універсальних стандартів права, що застосовуються на глобальному рівні, також був джерелом дискусій. Загальноприйнята думка стверджує, що ці стандарти беруть свій початок у вітчизняних загальних системах законів. Після того, як буде встановлено, що деякі з цих широких інструментів часто є спільними правилами, які зустрічаються у внутрішніх системах, вони також можуть бути використані в міжнародному праві. Це раціональні похідні, які можна знайти в будь-якій загальній групі законів: стандарт відшкодування завданої шкоди, стандарт розуміння правил або ті, що використовуються з метою боротьби за правила — багато з них відомі через латинські приказки — є справжніми моделями. Різноманітні загальні правові стандарти, такі як «*audiatur et altera*» стандарти, «*actori incumbit onus probandi*» або метод, згідно з яким призначений орган пілг також є суддею відповідної місцевості, сприяли законодавчій виконавчій політиці, яка є дуже важливою для будь-яка війна.

У питанні переваги між джерелами міжнародного права правила, встановлені договором, матимуть перевагу, якщо такий інструмент існує. Проте також стверджується, що міжнародні договори та міжнародні звичаї є джерелами міжнародного права однакової чинності; новий звичай може замінити старі договори, а нові договори можуть переважити старі звичаї. Крім того, *jus cogens* (імперативна норма) є звичаєм, а не договором.

Договори та конвенції є переконливим джерелом міжнародного права і вважаються «жорстким правом». Договори можуть відігравати роль контрактів між двома чи більше сторонами, наприклад договір про екстрадицію чи пакт про захист. Договори також можуть бути законодавчими актами для регулювання

певного аспекту міжнародних відносин або сформувавши конституції міжнародних організацій. Незалежно від того, чи всі договори можна вважати джерелами права, вони є джерелами зобов'язань для їх сторін. Стаття 38(1)(а) Статуту МС, у якій використовується термін «міжнародні конвенції», зосереджується на договорах як джерелі договірних зобов'язань, але також визнає можливість прямого прийняття державою зобов'язань за договором, до якого вона приєдналася. формально не є партією.

Щоб норма, заснована на договорі, була джерелом права, а не просто джерелом зобов'язань, вона повинна або бути здатною впливати на сторони, які не є учасниками, або мати наслідки для сторін, більш масштабні, ніж ті, які конкретно накладаються самим договором.

Таким чином, процедури або методи, які стають юридично обов'язковими за договорами, є формальним джерелом права, яке є процесом, який виникає за допомогою правової норми: це створення права.

Група країн або організація, створена для цієї мети, або існуючий орган, такий як Рада ООН з питань роззброєння, може укласти договір. Переговори можуть тривати кілька років, залежно від теми договору та кількості країн-учасниць. Після завершення переговорів угоду підписують представники залучених урядів. Умови можуть передбачати, що угода має бути ратифікована та підписана, перш ніж стане юридично обов'язковою. Уряд ратифікує договір, здаючи на зберігання ратифікаційну грамоту в місці, вказаному в договорі. Ратифікаційна грамота - це документ, що офіційно підтверджує згоду уряду з умовами договору. Процес ратифікації залежить від законів та конституцій кожної країни.

Якщо у договорі відсутні положення про подальші угоди або дії, то лише сам текст договору є юридично зобов'язуючим. Зазвичай поправка до договору стає обов'язковою лише для держав, які ратифікували її, а узгодження, досягнуті на оглядових конференціях, самітах або зустрічах держав-учасниць, мають політичний, а не юридичний характер. Прикладом договору, який містить положення про подальші обов'язкові угоди, є Статут ООН. Підписавши та

ратифікувавши Хартію, країни згодилися юридично зв'язати резолюції, прийняті такими органами ООН, як Генеральна Асамблея та Рада Безпеки. Отже, резолюції ООН є юридично зобов'язуючими для держав-членів ООН і не вимагають підписання або ратифікації.

Поza договорами існують інші менш офіційні форми міжнародних угод. Сюди входять такі ініціативи, як Ініціатива безпеки проти розповсюдження (PSI) і Глобальне партнерство G7 проти розповсюдження зброї масового знищення. Хоча PSI має «Заяву про принципи заборони», а Глобальне партнерство G7 містить кілька заяв лідерів G7, жодна з цих ініціатив не має юридично зобов'язуючого документа, який би визначав конкретні зобов'язання та був підписаний або ратифікований країнами-учасницями.

Міжнародна угода – це документ, який використовується державами та іншими суб'єктами міжнародного права, такими як певні міжнародні організації, для регулювання питань, які цікавлять їх. Угоди можуть мати різні форми та стилі, але всі вони підпадають під правила договірного права, яке складає частину міжнародного звичаєвого права.

Договір, як загальноприйнятий механізм у міжнародних відносинах, визначається згідно з Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1969 року як «угода між державами, оформлена в письмовій формі та регульована міжнародним правом, незалежно від того, чи вона виражена в одному документі чи в кількох пов'язаних документах, та незалежно від її конкретного призначення. Договори про територіальні зміни або врегулювання суперечок і претензій, що виникають між сторонами, а також законодавчі угоди, кількість і значимість яких зросли після Другої світової війни, є формами договорів, у яких сторони визначають принципи або конкретні правила для своєї майбутньої поведінки».

Деякі багатосторонні угоди встановлюють міжнародну організацію для конкретної мети або низки цілей, і тому їх можна назвати установчими договорами. Наприклад, Статут Організації Об'єднаних Націй (1945) є одночасно багатостороннім договором і установчим документом цієї організації.

Регіональним прикладом установчої угоди є статут Організації американських держав (Боготська хартія), який був прийнятий в 1948 році для створення цієї організації. Статут міжнародної організації може також бути включений до ширшого багатостороннього договору. Наприклад, у Версальському договорі (1919 р.) Частина I містила Пакт Ліги Націй, а Частина XIII включала статут Міжнародної організації праці.

Термін «наднаціональний» виник недавно і використовується для опису типу договірної структури, розробленої спочатку шістьма західноєвропейськими державами: Францією, Німеччиною, Італією, Нідерландами, Бельгією та Люксембургом. Першим договором був Паризький договір, підписаний у 1951 році, який заснував Європейське об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС); другий — Римський договір, підписаний у 1957 р., що заснував Європейське економічне співтовариство (ЄЕС); третім був Римський договір того ж дня про заснування Європейського співтовариства з атомної енергії (Євратом). Стаття в договорі ЄОВС передбачає повну незалежність членів виконавчого органу від урядів, які їх призначають.

Договори не єдиний спосіб укладання міжнародних угод. Існують інші документи, які не мають формальності договору, такі як узгоджений протокол, меморандум про згоду або *modus vivendi*. Також існують офіційні єдині документи, які можуть бути названі конвенцією, угодою, протоколом, декларацією, хартією, угодою, пактом, статутом, заключним актом, загальним актом і конкордатом (це стандартні терміни для угод зі Святим Престолом). Нарешті, існують менш формальні угоди, які складаються з двох або більше документів, наприклад, «обмін нотами» або «обмін листами».

У відсутність міжнародного законодавчого органу, багатосторонні договори є важливим інструментом для адаптації міжнародного права до змінливих обставин, спричинених швидким технологічним розвитком і постійно зростаючою взаємозалежністю націй.

Попри величезну різноманітність міжнародних угод, їх можна класифікувати за функціями, які вони виконують у міжнародному

співтоваристві. Три основні функції можна виділити: розвиток і кодифікація міжнародного права, встановлення нових рівнів співробітництва та інтеграції між державами, а також вирішення фактичних і потенційних міжнародних конфліктів.

Віденська конвенція про право міжнародних договорів включає компромісне положення, за яким учасники угоди згодні передати суперечки на розгляд арбітражу або Міжнародного суду ООН для певних типів спорів, а також передбачає процедуру примирення для інших. Відмова держав від обов'язкового арбітражу чи судового розгляду свідчить про їхню обмежену готовність до універсальної інтеграції шляхом підкорення праву. З цього погляду Європейське економічне співтовариство є винятком, оскільки воно вимагає обов'язкового вирішення спорів за умовами трьох установчих договорів перед Судом ЄС, який відкритий навіть для окремих осіб. Можна відзначити, що Західна Європа колись виступала за націоналізм та доктрину суверенітету держав. Тепер вона, можливо, є колискою наднаціональної інтеграції.

Для визначення ролі міжнародного договору як джерела національного права потрібно розглянути сутність як самого міжнародного договору, так і міжнародного права.

Погляди вчених-юристів на питання існування міжнародного права як самостійного правопорядку розділені. Деякі вважають міжнародне право абсолютно самостійним правовим порядком, що лише опосередковано впливає на національне право держав (дуалістична теорія). Такий підхід приймають, зокрема, Австралія, Велика Британія, Ізраїль та Швеція. Інші вважають міжнародне право складовою світового правопорядку, в який вплетене внутрішнє право (моністична теорія) [3, с. 351–367]. Відповідно до цих поглядів, статус міжнародних договорів змінюється. Деякі країни, такі як Нідерланди, Німеччина, Сполучені Штати, і, за деякими авторами, Україна, прихильні моністичній теорії. У моністичній теорії міжнародні договори сприймаються як безпосереднє джерело національного права з моменту їхнього набуття чинності. Натомість, в дуалістичній теорії міжнародні договори впливають на держави

лише опосередковано, створюючи відповідальність тільки за міжнародним правом і не маючи впливу на внутрішнє законодавство, якщо відповідний орган не вживе заходів. Однак сам факт визнання міжнародних договорів частиною національного законодавства має значення під час їхнього застосування. Крім того, важливим є їхнє місце у національній правовій системі кожної держави, і тут можуть бути різні підходи.

У країнах, що прихильні дуалістичній теорії, це питання вважається розв'язаним - міжнародні договори мають такий же статус, як і внутрішні нормативно-правові акти, які втілюють положення міжнародного договору у національну систему права. На відміну від цього, у країнах, які прихильні моністичній теорії, це питання є проблематичним. Простий спосіб вирішення полягає у включенні в конституцію норми про пріоритет міжнародних договорів перед національним законодавством. Однак не всі країни обирають такий підхід. У юридичних колах США ще в 1925 році виникла дискусія про перевагу міжнародних договорів чи актів Конгресу з аналогічних питань, які були прийняті пізніше. Судова практика спочатку визнавала пріоритет актів Конгресу (у справах *Taylor v. Morton* - 1855, *Clinton Bridge* - 1867, *Cherokee Tobacco* - 1870 та інших) [24, с. 316]. Академічна громадськість критикувала такий підхід. У 1925 році професор Пітман Поттер висловлював свою позицію: «Доки не буде створена міжнародна конституція, яка б мала найвищу юридичну силу в міжнародному праві для суддів у національних судах, зрозуміло, що міжнародне право, принаймні у формі міжнародних договорів, має пріоритет (перед національним правом. – Є. З.)» [14, с. 316].

На сьогодні більшість країн просто включають міжнародні договори у свої конституції як частину національного законодавства. Однак професор І. І. Лукашук вказав, що формулювання про те, що міжнародний договір є «частиною національного законодавства», не є юридично точним: «договір може бути частиною права країни, може мати силу закону, але його не можна віднести до законодавства». На практиці, однак, держави фактично визнають пріоритет норм міжнародних договорів перед нормами національного права.

Наприклад, бельгійські суди, не маючи в конституції чіткої норми про пріоритет міжнародних договорів, у своїх рішеннях виходять з природи самого договору. Таке ж підходять приймають суди Данії, Італії та Угорщини, які старанно тлумачать закони, щоб уникнути суперечностей між національним законодавством і міжнародними стандартами. У Швейцарії, де також немає конституційного пріоритету міжнародних договорів, існує припущення, що законодавець не мав наміру накладати на державу відповідальність за порушення міжнародного договору. Це призводить до того, що норми міжнародних договорів мають пріоритет перед національним законодавством.

В Ізраїлі законодавчі або адміністративні акти приймаються до ратифікації міжнародного договору з метою забезпечення ефективної реалізації цього договору в межах внутрішньодержавної сфери після його набрання чинності.

Інша точка зору висловлена у пункті 29.6 конституції Ірландії, який зазначає, що міжнародний договір не вважається складовою частиною внутрішнього права країни, якщо парламент не визначив інше.

Тим часом, країни, такі як Греція, Іспанія та Франція, встановлюють чітку норму у своїх конституціях, яка не лише визнає міжнародні договори як складову частину національного законодавства, але й надає їм пріоритет. У Нідерландах положення міжнародних договорів можуть час від часу мати перевагу навіть над конституцією за умови згоди більшості у дві третини депутатів Генеральних Штатів.

Місце міжнародних договорів має велике значення для держави, яка погодилася визнати Віденську конвенцію, та тим самим зобов'язалася дотримуватися принципу *pacta sunt servanda*, закріпленого в статті 26 цього документа. Цей принцип, який, до речі, сформулювався історично задовго до ухвалення конвенції, є важливим в міжнародному праві договорів. Міжнародний Суд ООН наголошував на цьому неодноразово. Наприклад, у відомому справі «Габшиково–Надьмарош» Суд зауважив, що «мета цього договору та наміри сторін, які його уклали, переважають над буквальним тлумаченням. Принцип

добросовісності зобов'язує сторони застосовувати його найбільш відповідним чином, щоб досягти його цілей» [22].

Як вже вказано, дуалістична модель передбачає наявність двох окремих систем права: внутрішньодержавного і міжнародного. Міжнародне право набирає чинності на національному рівні лише після своєї трансформації через спеціальну процедуру. Ця процедура різниться в кожній державі, але зазвичай полягає у включенні тексту міжнародного договору до внутрішнього законодавства. Таким чином, міжнародний договір отримує статус акта, через який його інкорпорували. Це спрощує процес застосування, оскільки не потрібно вирішувати питання про пріоритетність міжнародних договорів. Проте, така система дозволяє змінювати положення міжнародних договорів національним законодавством у подальшому. У такому випадку за принципом «новіше право відміняє старіше» застосовуються положення пізніше прийнятого національного законодавства. Однак це може порушити принцип дотримання договорів (*pacta sunt servanda*). Крім того, згідно зі статтею 27 Віденської конвенції, держава не може використовувати своє внутрішнє право як виправдання для невиконання договору, за винятком ситуацій, передбачених статтями 47 та 62 конвенції [21].

Оскільки існує ризик виникнення таких ситуацій, більшість держав, які приділяють увагу дуалістичній теорії, намагаються тлумачити всю наступну законодавчу діяльність згідно з принципом *pacta sunt servanda*, визначеним у статті 26 Віденської конвенції. Часто зазначають, що при прийнятті подальших нормативно-правових актів законодавець не мав наміру створювати міжнародно-правову відповідальність держави.

В країн, які прихильні моністичній теорії, частіше виникає більше проблем. Усе залежить від ясності формулювань відповідних норм у їхніх конституціях. Оскільки, як вже також відзначено, згідно з положеннями теорії монізму, різні системи права розглядаються як складові всесвітньої міжнародної системи, то, як правило, міжнародно-правові нормативні акти не потребують проходження процедури інкорпорації. Вони самі по собі, лише за умови надання згоди на обов'язковість, стають частиною національного права.

Встановлення місця, яке міжнародні договори займають у системі права держави, може бути складним завданням. Ідеальним варіантом є наявність чіткої вказівки на цю тему у конституції. Зазвичай держави надають пріоритет нормам міжнародних договорів перед національними правовими нормами. Винятком є конституція, яка має перевагу. У деяких країнах конституція визначає, що міжнародні договори мають статус закону (зазвичай певного рівня законів у країнах, де існує ієрархія законів). Наприклад, §106 Конституції Фінляндії передбачає, що міжнародні договори у цій країні мають статус ординарних законів або адміністративних актів згідно з верховенством Основного Закону.

Такі держави, які відділяються за моністичною теорією, можуть стикатися з важливими питаннями про те, як точно вони мають застосовувати норми міжнародного договору у своїй внутрішній правовій системі. Неправильне визначення місця міжнародного договору в національній правовій системі може призвести до того, що держава порушить свої міжнародні зобов'язання згідно зі статтею 27 Віденської конвенції.

Ці проблеми держави вирішують по-різному. Деякі чітко встановлюють місце міжнародних договорів у своїй конституції. Інші спираються на практику і недбалість у виконанні міжнародних зобов'язань. Незважаючи на всі ці труднощі, моністичну теорію вважають наразі найбільш перспективною. Міжнародний Суд ООН вже у 1988 році підтвердив, що «основним принципом міжнародного права є превалювання його над внутрішнім правом держав» [19, с. 34]. Раніше юристи в США у своєму збірнику відзначили: «Давно встановлено принцип, згідно з яким держава не може використовувати своє внутрішнє право як обґрунтування для невиконання своїх зобов'язань за міжнародним правом. В іншому випадку це суперечило б принципу *pacta sunt servanda*» [23, с. 149].

Розглядання природи міжнародних договорів виявляється дещо складнішим завданням. Визначення поняття міжнародного договору наголошує, що перш за все він є угодою між суб'єктами міжнародного права. Однак чи можна рівняти міжнародні договори зі звичайними цивільно-правовими угодами - це питання, що викликає різні точки зору серед вчених. Юридична доктрина

кінця XIX - початку XX століть вже звертала увагу на це питання. Наприклад, Верховний суд Франції в 1811 році визначив, що «договори, які були укладені за встановленими процедурами підписання і ратифікації, є справжніми законами, які зобов'язані для двох країн, між якими вони укладені. У судах обох держав договори мають таку ж силу, як і самі закони» [20].

В заключенні свого глибокого аналізу природи міжнародних договорів професор Куїнсі Райт відзначив, що спостерігається тенденція до того, що такі договори стають все більше виконавчими документами, що встановлюють міжнародний правопорядок і включають питання, які можуть бути розглянуті судами [24, с. 735]. Отже, багато хто уже в минулому розглядав міжнародний договір у внутрішньому праві як джерело права, що має принаймні той же статус, що й закон.

Отже, міжнародний договір, як джерело національного права, володіє характеристиками звичайного приватноправового угоди і має статус, який часто визнається як рівноцінний або навіть вищий за статус закону в багатьох країнах. Це суттєве джерело права, оскільки змушує держави брати активну участь у міжнародному співтоваристві та спонукає до вдосконалення їхніх систем права, щоб вони відповідали міжнародним стандартам. Міжнародні договори мають бути ефективними, а для цього їх повинні виконувати державні органи та розуміти й застосовувати громадяни.

РОЗДІЛ 2. ПРАВОВИЙ ДОРОБОК ЄС У СФЕРІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

2.1. Процес імплементації *acquis* ЄС у національне законодавство України

У рамках переговорного процесу Україна взяла на себе зобов'язання, які розділені на шість кластерів, що включають 34 розділи. З метою виконання цих зобов'язань більше 80 органів державної влади протягом шести місяців проводили оцінку наближення українського законодавства до законодавства Європейського Союзу (самооцінка). У 2023 році було проаналізовано приблизно 28 тисяч законодавчих актів ЄС. За результатами цієї перевірки виявлено, що 23 456 актів ЄС не потребують впровадження в українське законодавство, ще 2 739 актів потребують повної або часткової інкорпорації, а 1 625 актів вже повністю впроваджені в законодавство України.

Найбільша кількість актів *acquis* ЄС, які Україна вже повністю інкорпорувала у своє законодавство, розподіляється за розділами наступним чином: у розділі 29 «Митний союз» - 742 акти, у розділі 18 «Статистика» - 245 актів, у розділі 30 «Зовнішні відносини» - 160 актів, у розділі 12 «Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика» - 80 актів, у розділі 28 «Захист прав споживачів та охорона здоров'я» і так далі.

Також слід зауважити, що за деякими розділами процес імплементації не відбувається так швидко. Наприклад, щодо інкорпорації *acquis* ЄС за такими розділами, як «Транспортна політика» (399 актів), «Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика» (304 акти), «Свобода руху товарів» (289 актів), «Свобода підприємництва і надання послуг» (263 акти) і так далі, багато роботи залишається невиконаною.

Станом на 2023 рік необхідно імплементувати 2 739 актів *acquis* ЄС. З них 1 663 акти залишаються невиконаними та не знаходяться на етапі впровадження. Частково імплементовано 279 актів, на деякому рівні - 265, на значному рівні - 241, на доброму рівні - 162, та розпочато імплементацію лише одного акта.

Протягом періоду з 1 січня по 20 грудня 2023 року Україна впровадила 109 актів, з яких 28 були рекомендаціями Європейської Комісії. Усього за цей період було прийнято 27 законів Верховною Радою України, 23 урядових акти, затверджених Кабінетом Міністрів України, та 59 актів відомчого рівня, розроблених різними профільними міністерствами та іншими державними органами влади.

Також важливо відзначити, що Україна виконала всі сім рекомендацій Європейської Комісії, що були висловлені під час отримання статусу кандидата. Ці рекомендації включають в себе:

- прийняття нової процедури відбору суддів до Конституційного Суду України;
- перезавантаження ключових органів судової системи, таких як Вища рада правосуддя та Вища кваліфікаційна комісія суддів України;
- продовження боротьби з корупцією;
- проведення заходів з відмивання коштів згідно зі стандартами Міжнародної групи з протидії відмиванню брудних грошей;
- впровадження рекомендації Венеціанської комісії щодо антиолігархічного закону;
- вирівнювання регулювання ринку медіа та реклами з нормами ЄС;
- прийняття закону щодо регулювання прав національних меншин [27].

Слід також зазначити, що Україна продовжує виконувати свої зобов'язання, які вона взяла на себе в рамках Угоди про асоціацію, на шляху до євроінтеграції. Наприкінці 2022 року Україна вже виконала 72% зобов'язань, що є зростанням на 9% у порівнянні з 2021 роком. Зобов'язання України поділені на 24 сфери. Найбільший прогрес досягнуто у сфері інтелектуальної власності, де виконано 94% зобов'язань, а найменший - у сфері фінансового співробітництва та боротьби з шахрайством, де виконано лише 24%.

Отже, Україна активно продовжує процес впровадження *acquis* ЄС. Проведено первинний огляд законодавства України з метою визначення

відповідності європейському законодавству. У результаті цієї перевірки встановлено, що необхідно імплементувати 2 739 актів *acquis* ЄС. Також відзначено, що Україна успішно впровадила значну кількість актів у різних сферах, таких як «Митний союз», «Статистика», «Зовнішні відносини» і т. д. Проте у таких галузях як «Транспортна політика», «Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика», «Свобода руху товарів», «Свобода підприємництва і надання послуг», «Свобода руху товарів» ще залишається значна кількість роботи.

Одним із пріоритетних шляхів розвитку України є просування в напрямку євроінтеграції, яка передбачає тісну співпрацю та, в результаті, приєднання до ЄС. Ключовим фактором успішної євроінтеграції України є досягнення певного рівня відповідності українського законодавства нормам права ЄС через проведення правової реформи. Згідно з вимогами ЄС, Україна повинна впровадити реформи в національному законодавстві та створити відповідні органи державної влади, що повністю відповідали б європейським стандартам. Лише в такому випадку можливе приєднання України до ЄС.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у травні 2014 року відкрило новий етап у взаємовідносинах між цими двома сторонами та піднесло їх на якісно новий рівень розвитку. Як результат, Україна внесла зміни до ряду національних законів та створила відповідні органи державної влади, враховуючи вимоги європейських стандартів. Цей процес триває й донині та супроводжується рядом проблемних аспектів, одним із яких є процес імплементції європейських норм у національне законодавство.

Державні відносини з іншими суб'єктами міжнародного права регулюються виключно за допомогою міжнародних договорів, які при ратифікації стають обов'язковими для виконання державою. Згідно з Віденською конвенцією про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 року, кожен чинний договір є зобов'язуючим для його учасників і має бути добросовісно виконаним (принцип *Pacta sunt servanda*) (стаття 26) [31]. Для дотримання умов

договору, держава повинна включити його положення у національне законодавство, тобто провести процес імплементації.

При аналізі наукових досліджень варто відзначити, що імплементація є цілеспрямованою організаційно-правовою діяльністю держави, яка проводиться індивідуально, колективно або в рамках міжнародних організацій з метою своєчасного, всебічного та повного виконання прийнятих ними зобов'язань відповідно до міжнародного права [1, с. 62]. В. В. Філатов відзначає, що імплементація означає активну діяльність органів державної влади, яка включає як міжнародний, так і внутрішньодержавний аспекти та спрямована на удосконалення законодавства шляхом виконання країною своїх міжнародних зобов'язань [8, с. 7], цей процес полягає в наближенні національного законодавства до міжнародного за допомогою методів правотворчості, планування, координації та контролю [8, с. 11]. Н. М. Пархоменко відзначає, що імплементація (з англійської “implementation” – «здійснення», «виконання») – це процес транспонування законодавчих актів, що включає створення порядку та процедур їх впровадження (імплементація в узькому розумінні). Крім того, цей процес охоплює тлумачення, практику застосування, забезпечення дотримання та виконання норм права органами державної влади (імплементація в широкому сенсі) [13, с. 339].

Виходячи з цього можна зробити висновок, що імплементація має чітко визначену національно-правову спрямованість, оскільки саме діяльність національних органів влади щодо правотворчості та правозастосування забезпечує реальне впровадження міжнародних стандартів у національну правову систему.

Таким чином, перенесення нормативно-правових актів ЄС у національне законодавство України відбувається шляхом використання правових механізмів та засобів, характерних для національної системи законодавства. У випадку відсутності або несумісності з об'єктом апроксимації, використовуються запозичені або новоутворені правові механізми для імплементації у національне право європейських правових стандартів.

Науковці та законодавці використовують поняття «гармонізація», «уніфікація», «систематизація» та «адаптація» поруч з «імплементациєю» для вираження процесу приведення законодавства України у відповідність з законодавством Європейського Союзу. Нормативно-правові акти України, такі як Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», Постанови Кабінету Міністрів та Укази Президента, свідчать про стратегічну спрямованість на інтеграцію України до європейського правового простору.

Згідно із Законом України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», процес адаптації законодавства України до законодавства ЄС полягає у приведенні українських законів та інших нормативно-правових актів у відповідність з *acquis communautaire*. Однак це не лише вдосконалення існуючого законодавства, а й розробка нових проектів нормативно-правових актів, які враховують положення *acquis communautaire* [28]. *Acquis communautaire* – це комплекс правових норм Європейського Союзу, що охоплює законодавчі акти, прийняті у межах трьох основних сфер діяльності ЄС, але йде далі за межі цих сфер.

В. І. Ямковий стверджує, що адаптація є необхідною складовою процесів інтеграції, яка передбачає гармонізацію національного законодавства з міжнародними нормами та стандартами. Це систематичний процес, що включає кілька послідовних етапів, на кожному з яких досягається певний рівень відповідності національного законодавства міжнародним правовим нормам [11, с. 35].

У Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу вказано, що процес адаптації законодавства України до законодавства ЄС передбачає наближення до сучасної європейської системи права [29].

Слід підкреслити наукове розуміння процесу адаптації, яке запропонувала Н. М. Пархоменко. Вона визначає адаптацію як процес пристосування до змінюючихся умов, що походить від латинського слова “*adapto*”, що означає «пристосовую». У міжнародному праві адаптація вважається процесом

приведення національного законодавства у відповідність з нормами і стандартами міжнародного права шляхом удосконалення національного законодавства (внесення змін та доповнень, прийняття нових нормативно-правових актів), а також шляхом укладання або приєднання до міжнародних договорів [13, с. 338]. Хоча авторка виявляє більшу схильність до терміну «гармонізація», вона вказує, що процес гармонізації національного законодавства з європейським та міжнародним правом передбачає спільну діяльність всіх суб'єктів, здійснювану в межах їх компетенції, послідовно та етапно [13, с. 338]. В. Муравйов вважає, що термін «гармонізація» використовується для опису всіх процесів, спрямованих на створення єдиної правової системи в межах конкретної інтеграційної організації. Ці процеси в основному відбуваються за допомогою прийняття директив [7, с. 338]. Ми вважаємо, що гармонізація має більш широкий зміст у контексті впровадження міжнародних норм у національне законодавство, ніж просто процес імплементації та адаптації.

2.2. Законодавчі акти України, які регулюють поштовий зв'язок

Відносини у сфері поштового зв'язку регулюються Конституцією України, цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Якщо міжнародним договором України передбачені інші норми, ніж ті, що встановлені цим Законом, застосовуються положення міжнародного договору.

Діяльність у сфері надання послуг поштового зв'язку спеціального призначення, такого як фельд'єгерський зв'язок (у тому числі урядовий фельд'єгерський зв'язок та фельд'єгерський зв'язок в складі Збройних Сил України), відбувається відповідно до встановленого законодавства.

За порушення законодавства у цій сфері оператори несуть відповідальність відповідно до законів України.

Оператори несуть відповідальність перед користувачами за невиконання або неналежне виконання послуг з пересилання внутрішніх поштових відправлень і доручень користувачів щодо поштових переказів, у такому розмірі:

- повна втрата реєстрованих поштових відправлень (рекомендованих листів, бандеролей, поштових карток, повідомлень про вручення поштового відправлення), посилок та прямих контейнерів без оголошеної цінності;

- відшкодування вартості послуг поштового зв'язку;
- штраф у розмірі 100% вартості цих послуг.

Часткова втрата (пошкодження) вкладення посилки без оголошеної цінності:

- відшкодування вартості пошкодженого вкладення пропорційно масі втраченої або пошкодженої частини вкладення;
- штраф у розмірі 100% вартості послуг поштового зв'язку.

Повна втрата (пошкодження) вкладення посилки з оголошеною цінністю, листа або бандеролі з оголошеною цінністю:

- відшкодування суми оголошеної цінності поштового відправлення та вартості послуг поштового зв'язку;
- штраф у розмірі 25% вартості цих послуг.

Часткова втрата (пошкодження) вкладення посилки з оголошеною цінністю, листа або бандеролі з оголошеною цінністю з описом вкладення:

- повернення (відшкодування) вартості пошкодженого вкладення або його частини згідно з описом;
- відшкодування вартості послуг поштового зв'язку;
- штраф у розмірі 25% вартості цих послуг;
- невиконання грошей за поштовими переказами та порушення строків пересилання поштових переказів: відповідно до законодавства України.

Несвоєчасна доставка усіх видів реєстрованих поштових відправлень:

- штраф у розмірі 25% вартості послуг поштового зв'язку.
- Порушення встановлених строків пересилання поштових відправлень повітряним транспортом:
 - відшкодування різниці між платою за пересилання повітряним та наземним транспортом;
 - штраф у розмірі 25% вартості послуг поштового зв'язку.

Оператори мають зазначену відповідальність за втрату або пошкодження міжнародних поштових відправлень і посилок, відповідно до вимог актів Всесвітнього поштового союзу та українського законодавства. Також вони несуть відповідальність за невиплату міжнародних поштових переказів відповідно до міжнародних договорів України, на які надана згода на обов'язковість Верховною Радою України.

Користувачеві повністю компенсується вартість послуг, які він попередньо оплатив, але фактично не отримав, за умови надання квитанції чи іншого документа, що підтверджує оплату цих послуг.

У випадку, коли користувач не погоджується з розміром компенсації, встановленим цією статтею, питання щодо відшкодування йому фактичних збитків, моральної шкоди та втраченої вигоди через неналежне виконання операторами їхніх обов'язків, а також інші спори між користувачами та операторами вирішуються у судовому порядку.

- Оператор не несе матеріальної відповідальності за поштові відправлення у таких випадках:

- якщо поштове відправлення підлягає вилученню, конфіскації або знищенню згідно з законом;

- втрата або пошкодження вкладення поштового відправлення відбулися через дію непереборної сили, такої як землетрус, ураган, повінь і т. д.;

- нестача або пошкодження вкладення поштового відправлення стали наслідком порушення відправником встановлених законодавством України правил щодо обмежень у пересиланні предметів та речей;

- поштове відправлення (поштовий переказ) було видано (виплачено) адресату під розписку про одержання;

- заяву про розшук поштового відправлення (поштового переказу) було подано до об'єкта поштового зв'язку після шести місяців з дня приймання;

- поштове відправлення з оголошеною цінністю або прямий контейнер були прийняті від відправника закритими, оболонка поштового відправлення або сам контейнер, печатка чи пломба відправника не пошкоджені,

а маса поштового відправлення або прямого контейнера відповідає масі, визначеній під час його приймання до пересилання.

Якщо адресатам не можливо вручити поштові відправлення (поштові перекази), вони повертаються відправникам. У випадку, коли неможливо вручити поштові відправлення (поштові перекази) ні адресатам, ні відправникам, вони залишаються в об'єктах поштового зв'язку протягом шести місяців з моменту їх приймання.

Уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері зв'язку визначає порядок виявлення невручених поштових відправлень. У свою чергу, порядок розпорядження грошовими коштами за невикладеними поштовими переказами та вкладеннями з невручених поштових відправлень встановлює Кабінет Міністрів України.

Проект закону про поштовий зв'язок, який має встановити стандарти діяльності у цій галузі, може призвести до посилення державного адміністративного тиску на підприємства, збільшити ризики корупції та сприяти монополізації ринку. Крім того, запропонована редакція законопроекту суперечить регуляторній практиці Європейського Союзу та його директивам, що визначають правила функціонування даної галузі.

Це вказано у листі від компанії «Нова Пошта», адресованому голові парламентського Комітету з питань транспорту та інфраструктури, Юрію Кіселю, який відповідає за розробку законопроекту щодо регулювання даної галузі.

Представники бізнесу відзначили, що комітет без проведення консультацій з ними підготував до другого читання документ, який включає контроверсійні положення, запропоновані депутатами. Серед цих положень законодавці пропонують введення державного контролю та надання розширених повноважень Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та поштового зв'язку.

«Такий нагляд передбачатиме проведення Комісією перевірок, видачу розпорядчих документів за їх результатами, застосування адміністративно-

господарських санкцій, проведення моніторингу якості надання поштових послуг, вимагання надання звітності та інформації, включаючи фінансово-економічні показники, документи та матеріали від операторів поштового зв'язку на адресу Комісії», - вказують у «Новій Пошті» щодо ризиків збільшення адміністративного тиску на бізнес.

Антикорупційні органи та інші комітети парламенту вказують на те, що варіант законопроекту про поштовий зв'язок, запропонований до другого читання, суперечить зобов'язанням України за Угодою про асоціацію з ЄС. У спеціальній директиві ЄС, що регулює поштовий зв'язок у всіх країнах Євросоюзу, не передбачається державний нагляд за всіма поштовими операторами, а лише регулювання послуг загального обслуговування. Це, в українському контексті, означає державний контроль лише у сфері універсальних послуг поштового зв'язку. В європейському законодавстві державні регулятори не мають «карних» повноважень; замість цього держави-члени ЄС лише встановлюють загальні стандарти поштової діяльності, а перевірки операторів проводяться лише періодично. Проте в українському законодавстві можуть бути передбачені повноваження для постійного контролю та моніторингу з боку державного регулятора.

Національне агентство запобігання корупції, яке провело аналіз законопроекту з аналогічними положеннями, висловило свої обґрунтовані застереження щодо недопустимості надмірного адміністративного тиску, оскільки практично необмежені контрольні повноваження державних регуляторів можуть стати джерелом високих ризиків корупції. НАЗК також наголошує перед депутатами, що запропоноване ними законодавче регулювання поштової галузі не відповідає нормам ЄС.

Крім того, у законопроекті, який депутати готують до другого читання щодо регулювання поштового зв'язку, існує ризик подвійного здійснення контрольних функцій держави. Наразі відповідальність за дотримання прав споживачів поштових послуг покладена на Держпродспоживслужбу, і передача таких повноважень ще одному державному органу призведе до збільшення

адміністративного тиску, що прямо суперечить закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Парламентський комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом у своєму висновку щодо іншого законопроекту про регулювання поштової галузі з аналогічними нормами також відзначає необхідність «значних модифікацій» документа, щоб забезпечити його гармонізацію з правилами Євросоюзу, до членства в якому Україна претендує.

У пропонованій до другого читання редакції закон також може уповільнити розвиток міжнародних поштових пересилань в Україні, оскільки вимагатиме від українських операторів отримання спеціальних кодів для митного контролю в місцях міжнародного поштового обміну. Ця законодавча вимога може стати штучним регуляторним бар'єром, що ускладнить конкуренцію в сегменті міжнародних відправлень та сприятиме монополізації сервісу, що в свою чергу може призвести до його погіршення.

Отже, бізнес, НАЗК та парламентські комітети закликають колег-депутатів уважніше розглянути законопроект, щоб уникнути можливих помилок та ризиків. Вони наголошують, що проект містить фактори, які сприяють корупції, і потребує додаткового вдосконалення з урахуванням наданих рекомендацій та інших зауважень.

Широка практика використання судового прецеденту міжнародними судовими органами, яка дуже часто полягає у посиланні на свої попередні рішення та рішення інших міжнародних судових установ під час вирішення справ, підтверджує важливу роль тлумачень міжнародних договорів разом з їх власними нормами. Крім того, міжнародні договори, за своєю природою, передбачають постійний розвиток.

Україна не має жодного закріпленого в Конституції пріоритету над нормами міжнародних договорів у своїй національній правовій системі, також відсутня специфічна ієрархія законодавчих актів. Тому питання про роль, місце та значення міжнародних договорів у національному праві постає дуже актуально.

Тому необхідно спільне об'єднання зусиль всіх держав світу та взаємодія міжнародного права з національними системами права для забезпечення прав людини та міжнародного правопорядку. Це впливає з того, що кожна держава має власне законодавство, яке відображає її унікальні національні інтереси, і існує велика кількість універсальних, регіональних та двосторонніх міжнародних договорів, що потребують узгодження міжнародного та національного права для уникнення конфліктів між цими двома системами та збереження стабільності у відносинах між державами та іншими суб'єктами міжнародного права [16, с. 144]. В. Шаповал відзначав, що ключове значення у забезпеченні міжнародного правопорядку належить конституційному праву, особливо його основному джерелу – конституції [17, с. 88].

Одним із визначних аспектів конституціоналізму є практика регулювання на рівні конституції взаємозв'язку та співвідношення між міжнародним та національним правом. Як і в національному праві, у міжнародному праві існує власна система, що включає загальновизнані принципи, міжнародні договори, норми договірної та загального права, резолюції міжнародних організацій, рішення міжнародних судів, а також інститути, такі як міжнародне визнання, правонаступність та міжнародна відповідальність.

Відповідно до статті 9 Конституції України, міжнародні договори, на які Верховна Рада України надала згоду на обов'язковість, є складовою частиною законодавства України [26].

Це конституційне положення подальшою час виявилось нечітким у законодавчих актах. О.В. Совгіря вказував на кілька проблем, що пов'язані з цим:

- відсутність визначень щодо пріоритету норм міжнародного договору над національними законами у випадку конфлікту між ними;
- невизначеність статусу міжнародних договорів, які не вимагають згоди Верховної Ради України для їх обов'язковості;
- неясність поняття «згода на обов'язковість» та його співвідношення з «ратифікацією» [15, с. 298].

Окрім того, як визначено в Конституції України, роль та значення міжнародного договору в системі українського права визначається спеціальним законом України та іншими нормативно-правовими актами, що мають статус закону. Таким чином, важливо звернутися до Закону України «Про міжнародні договори України» (із внесеними змінами від 2 січня 2020 року № 1906-IV) [30].

У цьому Законі вже міститься чітке офіційне визначення терміну «міжнародний договір». Згідно зі статтею 2 цього закону, міжнародними договорами України вважаються угоди, укладені у письмовій формі з іншою іноземною державою або іншим суб'єктом міжнародного права, які регулюються міжнародним правом, незалежно від того, чи вони містяться у одному або кількох взаємопов'язаних документах, і незалежно від їхніх конкретних найменувань (договір, угода, конвенція, пакт, протокол і т. д.).

Крім того, стаття 3 згаданого вище Закону розповідає про певні типи міжнародних договорів України. Таким чином, міжнародний договір від імені нашої країни укладається Президентом України або, за його дорученням, представником; стосовно Уряду України – Кабінетом Міністрів України або, відповідно до доручення, його представником; від імені міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, державного органу – цими міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади та державними органами, зокрема.

Так, Україна може укладати такі типи міжнародних договорів:

- угоди, які стосуються політичних, мирних та територіальних питань, включаючи договори про розмежування ексклюзивних (морських) економічних зон та континентальних шельфів України;
- договори, які захищають права, свободи та обов'язки людини та громадянина;
- угоди щодо участі України в міждержавних союзах та інших міждержавних об'єднаннях (організаціях), системах колективної безпеки;
- договори щодо військової допомоги, включаючи угоди про направлення підрозділів Збройних Сил України до інших країн або допуск

підрозділів збройних сил інших країн на територію України, з умовами тимчасового перебування, включаючи строки виведення, фінансово-економічні та екологічні аспекти;

- договори щодо можливостей використання території та природних ресурсів України;
- угоди, якими сторонам надається міждержавний характер за їхньою домовленістю [2, с. 73].

У той же час, від імені Уряду України може бути укладений міжнародний договір з економічних, торговельних, науково-технічних, гуманітарних та інших сфер, які відносяться до компетенції Кабінету Міністрів України.

Також надається визначення міжвідомчого договору, який охоплює міжнародні договори України з питань, що належать до компетенції міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Стаття 8 Закону встановлює процедуру, за якою наша країна надає згоду на обов'язковість міжнародного договору. Така згода може бути виражена шляхом підписання, ратифікації, затвердження, прийняття договору або приєднання до нього [10, с. 94]. Крім цього, згода може бути виражена іншим способом, про який можуть домовитися сторони.

РОЗДІЛ 3. ПРАВОЗАСТОСОВНА ПРАКТИКА У СФЕРІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ

3.1. Гармонізація законодавства України як умова членства в ЄС: прогрес і перспективи

Гармонізація законодавства є необхідною для забезпечення ефективного функціонування одного ринку Європейського Союзу, де товари, послуги, капітал і люди можуть вільно переміщуватися між країнами-членами. Кожного разу, коли виникає перешкода для економічного обігу, держава-член або орган ЄС узгоджує загальні заходи у формі актів з прямим застосуванням, таких як регламенти Ради ЄС або акти колективних органів, наприклад, Ради міністрів. Також встановлюються загальні принципи через директиви, технічні стандарти та інші делеговані акти Комісії та регуляторів, таких як Європейське відомство з авіаційної безпеки, Європейське відомство зі залізничного транспорту, Європейський орган зі страхового нагляду, Європейський орган з цінних паперів та ринків або Агенція з атомної енергії. Ці акти коригують наявні відхилення від правил ринку та системну дискримінацію учасників одночасно в усьому просторі одного ринку ЄС.

Отже, гармонізація законодавства відкриває перед Україною ряд переваг ще до вступу в Європейський Союз. Вона сприяє економічному зростанню країни, коригуючи системні недоліки у влаштуванні ринків, оскільки ЄС є головним торговим партнером України. Ця гармонізація надасть українським компаніям можливість швидше адаптувати свою діяльність до європейських стандартів, що сприятиме їхній більшій конкурентоспроможності на європейському ринку в майбутньому. Іншими словами, підприємства відчуватимуть себе в Європейському Союзі як вдома ще до остаточного злиття українських ринків з європейськими.

Поштова галузь зазнає суттєвих трансформацій у зв'язку зі зростаючою цифровізацією практики, а також еволюцією споживчих очікувань і запитів. В умовах жорсткої конкуренції посади повинні переосмислити себе, щоб впоратися зі зменшенням своєї частки ринку та зростанням операційних витрат.

У результаті керівники пошти визнають необхідність адаптуватися до цих викликів і зосередитися на кількох ключових сферах для стимулювання зростання та забезпечення довготривалості своєї організації: сталість, інновації та співпраця. Це були теми захоплюючих дискусій, що відбулися на саміті лідерів логістики в березні 2023 року в Лондоні, де багато поштових операторів змогли поділитися своїм досвідом.

Протягом останнього десятиліття і більше поштові оператори стикаються зі зниженням обсягів поштових відправлень. Згідно з дослідженням Statista, з 2011 по 2020 рік кількість листів, розповсюджених у всьому світі, зменшилася на 27% з 360 мільярдів до 263 мільярдів. Ця тенденція відображена в усіх поштових суб'єктах, зі зниженням на 8% для La Poste Group у 2022 році порівняно з 2021 роком, -0,7% для Deutsche Post DHL Group, -5,6% для CTT Correios і -5,3% для Poste Italiane. У той же час довгострокове зростання продажів електронної комерції та значне прискорення під час кризи COVID-19 призвели до значного збільшення обсягів посилок. Поштові служби відчули прискорення в доставці посилок, яка тепер становить більше половини доходів Royal Mail, наприклад.

На більшості розвинених ринків електронної комерції ринок доставки посилок уже насичений багатьма гравцями. Тому поштові служби повинні співіснувати з великими спеціалізованими гравцями, такими як DHL, DPD (Chronopost, BRT, SEUR...), FedEx, UPS, GLS, Evri, Yodel, а також меншими регіональними організаціями. Під час відкриття саміту «Лідери в галузі логістики» Андре Фаранд (Глобальний керуючий директор спеціалізованого бізнес-підрозділу «Пошта, посилки та остання миля» Accenture) зазначив, що поштові оператори втрачають частку ринку в цій діяльності меншим гравцям, що спеціалізуються на B2C, з незначною кількістю активів, пропонуючи гнучкість і надійність за менших витрат. Зазначається, що ринкова частка посилок Royal Mail Group впала з 55% у 2016 році до 38% у 2020 році, а частка Swiss Post – з 89%

до

80%.

Після виняткових для компаній-доставників років у 2020 та 2021 роках обсяги скоротилися в 2022 році. Під час дискусії за круглим столом «Цифрова, стійка, ефективна: логістика у світі після COVID» на Leaders in Logistics Summit Тіемо ван Спеллен, Global Accounts Managing Group Директор Geopost сказав: «На початку 2022 року ми все ще відчували нормалізацію ситуації після Covid, коли обсяги та бізнес зростали як божевільні. Потім відбулося вторгнення Росії в Україну, що прискорило негативні тенденції у сфері доставки. Дивлячись на Європу, споживчі онлайн-витрати скорочуються, що впливає на наші обсяги».

Геополітична невизначеність призвела до глобальної інфляції з подвійним ударом для перевізників:

- збільшення їх експлуатаційних витрат через зростання цін на паливо та енергію;
- значне зменшення їх обсягів.

Чарльз Брюер, генеральний директор групи Pos Malaysia, спостерігав зменшення обсягів посилок на 30% у період між 2021 і 2022 роками внаслідок як макроекономічного середовища, так і посилення конкуренції. Те саме спостереження зроблено для інших поштових операторів: -5,3% обсягів посилок, доставлених USPS у 2022 році, -4% для Swiss Post, -10% для Colissimo (Groupe La Poste), - 6% для PostNord і -3,8% для PostNL .

Щоб протистояти цим викликам і залишатися конкурентоспроможними, поштові учасники повинні адаптувати та модернізувати свої процеси. Інновації через оцифровку необхідні, щоб залишатися актуальними в сучасному світі. Оцифровка допомагає поштовим службам оптимізувати свою роботу, покращити взаємодію з клієнтами та розробити нові бізнес-моделі.

Немає сумніву, що професіонали з логістики звертаються до технологій, особливо методів штучного інтелекту (ШІ), щоб покращити ефективність і прибутковість. Це стосується Pos Malaysia, яка наразі вивчає проблему шляху клієнта та шляхи його покращення. Чарльз Брюер, генеральний директор групи, сказав на саміті лідерів логістики: «Нещодавно ми запровадили чат-ботів для обробки запитів клієнтів, оскільки виявили, що клієнти насправді не хочуть

брати трубку. Зараз ми використовуємо ChatGPT, щоб відповідати на запитання. 48% наших запитів тепер використовують цей метод. Це також допомогло нам зменшити витрати та забезпечити кращий досвід». Серед різноманітних дій з оцифрування Pos Malaysia також перевела свої інформаційні системи в хмару, що зменшило відповідні витрати приблизно на 40%.

ШІ може бути чудовим способом покращити якість даних і точно проаналізувати діяльність компанії. Таким чином, компанії можуть оптимізувати свою мережу та передбачити потенційний розвиток діяльності. Це дозволяє передбачити необхідні ресурси для задоволення потреб клієнтів. Крім того, технологічні інструменти допомагають скоротити ручні та трудомісткі завдання оперативного персоналу, а також експлуатаційні витрати. Співробітники можуть зосередитися на завданнях з вищою доданою вартістю та приймати обґрунтовані рішення на основі даних.

Роботизація та автоматизація також починають відігравати все більшу роль на складах перевізників. Під час круглого столу на саміті Leaders in Logistics Summit, присвяченому інноваціям, Свен Річард Магерой Тьоннессен, керівник відділу нових технологій Posten Norge, засвідчив, що поштовий оператор нещодавно випробував дрони для доставки зразків води в лабораторію для аналізу. Проїхавши 60 км до лабораторії, доставка безпілотною «допомогла скоротити транспортні викиди на 99%». Переконливі результати цього тесту переконали Posten Norge застосувати цей тип технології для інших операцій, таких як управління запасами на своїх автоматизованих складах 3PL.

Щоб забезпечити цю доставку безпілотною, відділ нових технологій Posten Norge та їхня служба експрес-доставки співпрацювали з одним зі своїх клієнтів і норвезьким стартапом Aviant. Співпраця між поштовими гравцями дозволяє прискорити впровадження нових технологій. У деяких поштових службах може виникнути спокуса створити власні системи та інструменти, але, як зазначає Майк Річмонд, комерційний директор Duddle, «працюючи з партнерами, вони могли б розгорнути щось подібне набагато швидше». Swiss Post добре це усвідомлює, тому приблизно шість років тому створив

корпоративний інвестиційний підрозділ, який інвестував у 16 стартапів, інвестиції становили близько 1-2 мільйонів швейцарських франків. Тьєррі Гольяр, директор відділу відкритих інновацій та венчурного бізнесу швейцарської пошти, стверджує: «Зовнішнє партнерство з університетами, стартапами та іншими організаціями дозволяє нам бути швидкими, коли йдеться про інновації, і допомагає нам залишатися актуальними».

СТТ Correios de Portugal також розробив програму стартапів під назвою «1520» для підтримки ідей і прискорення рішень, пов'язаних із її потребами та стратегічними цілями. Поштова служба, наприклад, співпрацювала з Robosavvy, стартапом, що спеціалізується на робототехніці, для впровадження трьох автоматизованих керованих автомобілів, які за допомогою роботизованої руки обробляють понад 90 000 посилок на день.

Зіткнувшись зі зростанням операційних витрат, поштові оператори шукають способи підтримувати прибутковість, оскільки обсяги скорочуються. Метод ціноутворення в секторі історично не є дуже гнучким, традиційно публікуючи перегляди цін на щорічній основі. Учасники служби доставки все частіше звертаються до динамічного ціноутворення, зокрема FedEx та UPS. Цей принцип, давно застосовуваний авіакомпаніями, полягає у збільшенні цін, коли попит високий і пропускна здатність зменшується, і їх зниженні, коли попит низький, а пропускна здатність більша. Таким чином, ціни змінюються залежно від доступної ємності, що означає, що перевізники можуть її виміряти. Open Pricer уже підтримує багато основних гравців доставки посилок у цьому випуску.

Завдяки динамічному ціноутворенню FedEx змогла отримати прибуток у розмірі 150 мільйонів доларів на оплаті доставки додому в пік сезону 2022 року. Додаткові витрати коригувалися щотижня на основі збільшення обсягів, відвантажених клієнтами, порівняно з початком року. У майбутньому такий вид ціноутворення можуть запровадити й поштові оператори.

Стратегія стосовно співпраці з Європейським Союзом включає в себе пристосування законодавства України до нормативних актів ЄС через систематичні реформи та поступове приведення української правової системи у

відповідність з європейськими стандартами. Ключовими елементами цього процесу є активна участь України у конвенціях Ради Європи, що встановлюють стандарти, що визнані як однакові як для цієї організації, так і для ЄС. Додатково, механізм взаємодії між Україною та Радою Європи має включати наступні елементи: визначення правових інструментів для співпраці між правовими системами обох сторін (включаючи конвенції, рекомендації та резолюції), створення нормативно-правової бази для впровадження правових актів Ради Європи, розроблення механізму для впровадження їх положень у юридичну практику України, узгодження змісту джерел права з нормативними стандартами Ради Європи, визнання принципу пріоритету права Ради Європи у випадку конфлікту норм, а також забезпечення взаємодоповнюваності та взаємного використання права Ради Європи та України, сприяння добросовісному виконанню зобов'язань перед Радою Європи та захист прав людини [28].

Для ефективного функціонування системи взаємодії правових систем Ради Європи, Європейського Союзу та України необхідно закріпити основні принципи цієї взаємодії у Конституції та спеціальних законах України. Це передбачає визначення в них взаємозв'язку між міжнародним універсальним правом, правом Ради Європи, Європейського Союзу та України. Така концепція повинна охоплювати інституційні (законодавчі, виконавчі, судові, контрольно-наглядові органи), функціональні та нормативні аспекти правової системи України в цілому [6].

Під час проведення гармонізації, Україна має враховувати, що цей процес зазвичай має односторонній характер, оскільки він не передбачає взаємних домовленостей щодо узгодження правових норм, а лише вимагає змін в українському законодавстві для його адаптації до стандартів ЄС. Україна фактично не має можливості впливати на процес законотворчості в Євросоюзі. Також існують значні невизначеності щодо визначення конкретного змісту актів Євросоюзу, які необхідно гармонізувати з українським законодавством.

Багато в чому успішність правової інтеграції залежить від заходів і методів, які використовуються державами на різних етапах цього процесу. Серед них

можна виокремити такі аспекти, як формування демократичних принципів розвитку суспільства, встановлення правової держави, перетворення інституційної та нормативної структури правової системи, а також розвиток правової свідомості населення згідно з основними принципами європейського права.

Уніфікація права та законодавства виступає як процес зближення норм права шляхом встановлення або впровадження однакових правових стандартів у національні правові системи. Ця уніфікація може відбуватися через прийняття міжнародних конвенцій, які формують юридичні норми для інтеграції у національне законодавство без змін. Такий процес спрямований на зближення різних правових систем або створення спільної міжнародної правової системи.

Отже, гармонізація та уніфікація є ключовими методами правової інтеграції, проте вони різняться як за формою вирішення поставлених завдань, так і за своїми результатами. Під час гармонізації відбувається наближення правових норм та законодавства, усунення конфліктів та колізій, тоді як уніфікація передбачає впровадження єдиної норми в різні національні правові системи. Правильне застосування цих понять буде мати прямий вплив на ефективність правового механізму взаємодії [5].

Одним з головних пріоритетів зовнішньої політики України є інтеграція до Європейського Союзу. Цей курс підтверджено рядом документів, включаючи Конституцію України (ст. 18), Постанову Верховної Ради «Про основні напрями зовнішньої політики України» від 2 липня 1993 року, а також Угоду про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС. Зокрема, стратегія та програма інтеграції України до ЄС, затверджені Указом Президента України, а також Угода про асоціацію від 2014 року відображають важливі кроки у напрямі поглиблення відносин та співпраці з Європейським Союзом [33].

Ключовим аспектом успішної євроінтеграції України є досягнення відповідності українського законодавства нормам права ЄС. Пристосування законодавства України до європейських стандартів сприятиме розвитку політичної, підприємницької, соціальної та культурної активності громадян, а

також економічному зростанню країни в межах Євросоюзу, що сприятиме підвищенню добробуту. Експерти вважають, що угода призведе до отримання споживачами доступу до якісних товарів і послуг, а також підвищить рівень, який існує у країнах-членах ЄС, сприяючи Україні у майбутньому стати повноправним членом Європейського Союзу.

Сучасна реальність вимагає значного наростання значення юридичної науки. Необхідність теоретичного обґрунтування стає невід'ємною складовою ефективних державних рішень. Наукова діяльність стає все більше інституціональною, вона має на меті забезпечення сталого розвитку суспільства, підвищення добробуту та соціального прогресу.

Українська правова наука грає активну роль у формуванні демократичної, соціальної та правової держави. Вона зосереджена на вирішенні завдань національної правової системи, спрямованої на забезпечення стандартів верховенства права, а також захисту прав та свобод людини й громадянина. Це стосується як фундаментальних, так і галузевих і прикладних аспектів правової науки.

Якісно нові виклики постають перед вітчизняними правознавцями внаслідок прийняття Закону України від 27 листопада 2003 року «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу». Ця програма визначає механізми, за допомогою яких Україна має відповісти критеріям для набуття членства в Європейському Союзі. Це включає адаптацію законодавства, створення відповідних інституцій для ефективного правотворення та правозастосування [28].

Для того щоб Україна увійшла в правовий простір Європейської спільноти, необхідно внести зміни до багатьох законів і нормативно-правових актів, що регулюють різні сфери нашого суспільства. Це передбачає модифікацію всього законодавства згідно з міжнародними принципами і стандартами, що наближають його до права Європейського Союзу, Ради Європи, Організації з безпеки і співробітництва в Європі та інших європейських організацій. На певному етапі розвитку України стало очевидним, що окрім позитивних

результатів інтеграції до ЄС, існує чимало проблем: корупція, повільність реформ, їхня несистемність у відношенні до завдань європейської інтеграції, недостатній розвиток демократичних інститутів і громадянського суспільства відповідно до сучасних вимог. Тепер національна свідомість вимагає критичного аналізу вже здійснених кроків та подальших наукових рекомендацій у контексті сучасних європейських стандартів.

Адаптація законодавства України передбачає перетворення її правової системи та поступове вирівнювання з європейськими стандартами. Цей процес охоплює реформування різних галузей законодавства, таких як приватне, митне, трудове, фінансове, податкове, законодавство про інтелектуальну власність, охорону праці, охорону життя та здоров'я, навколишнє природне середовище, захист прав споживачів, технічні правила і стандарти, транспорт і багато інших.

Україна використовує термін «адаптація» для опису цього процесу, але у праві ЄС використовується термін «апроксимація» (зближення). Під апроксимацією законодавства розуміється впровадження в Україні конкретних стандартів, які діють у всіх країнах-членах ЄС, на підставі «вторинного законодавства» ЄС - директив та регламентів.

Чи достатньо обмежитися просто наближенням законодавства України до стандартів Європейського Союзу, як це передбачено в Законі України «Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу»? Вочевидь, ні. Важливо спрямовувати зусилля на формування в Україні правової системи, яка б відповідала європейським стандартам не лише для того, щоб уникнути конфліктів з правом ЄС, але й для внесення цінних принципів у свідомість народу: свободи, демократії, справедливості, ринкової економіки, правової держави. Це також передбачає формування поваги до права та визнання його соціальної цінності як ефективного механізму захисту прав та свобод громадян і засобу соціального прогресу. Це потребує реформування не лише «законодавства», а й усіх аспектів правової системи, включаючи правотворчість, правозастосування, правову культуру та правосвідомість. Важливо пам'ятати, що правова система ЄС

доповнює національні системи, і безпосереднє втручання в суспільні відносини здійснюється тільки в крайніх випадках [9, с. 108].

Просуваючись в напрямку Європи та наближаючись до правових систем романо-германського типу, українському народові важливо зберегти свою національну прогресивну традицію і підтримати її неперервність. Однак потрібно пам'ятати, що європейське право формується в Брюсселі та Страсбурзі, тож Україна не лише може внести свій внесок у цей процес, але й змушена його сприймати. Стандартизація правових систем європейських країн може призвести до знищення меж між ними та поступового відмовлення від багатьох національних особливостей.

Проте реформування правової системи України за європейськими стандартами, визначеними документами ОБСЄ, Ради Європи та Європейського Союзу, повинне відбуватися лише в тій мірі, в якій це необхідно для отримання статусу повноправного члена цих співтовариств. Якщо правова система України стане повноцінною складовою європейського правового простору, зберігши при цьому свою унікальність та здатність запобігати конфліктам, це означатиме включення її до сім'ї правових систем романо-германського типу як східноєвропейського варіанту.

Науковці досліджують цю проблему через два основних чинника: спочатку, через зростання потреби в комплексному науково-теоретичному аналізі, а потім через практичне значення визначення для українського народу стратегічних напрямків подальшого розвитку [4]. Формування правового простору держави є довготривалим соціальним процесом, що неодмінно взаємодіє зі змінами в інших сферах суспільства. Намагатися штучно прискорити цей процес неможливо, проте важливо створити умови для максимальної сприяльності йому. Для ефективного наближення правового простору держави до стандартів Європейського Союзу та створення єдиної системи законодавства України необхідно вжити комплекс заходів, включаючи:

- розробку графіків роботи щодо гармонізації законодавства для окремих галузей права, так звані «гармонограми»;

- прийняття необхідних кодексів, що відповідають європейським стандартам;
- видання «Білої Книги» за участю України, яка відповідає стандартам ЄС;
- створення українсько-європейського глосарію юридичної термінології для уніфікації термінів і понять;
- підготовка фахівців з європейського права та лінгвісти, активне залучення іноземних експертів, а також максимальне використання технічної допомоги ЄС для адаптації законодавства (згідно з пунктом 3 статті 51 Українського Плану дій з європейської інтеграції);
- поглиблення співпраці з міжнародними організаціями, такими як ООН, Рада Європи, ОБСЄ та Центральноєвропейська ініціатива [18].

Безумовно, для успішної адаптації законодавства необхідно підвищити рівень аналітичного мислення. Це можна досягти шляхом максимального залучення науково-дослідних установ та незалежних аналітичних центрів. Органи державної влади повинні активно співпрацювати з такими «мозковими центрами», щоб отримувати необхідну допомогу у вирішенні складних питань, розробці практичних рекомендацій з урахуванням особливостей та інтересів України, а також у процесі прийняття важливих політичних рішень. Ідеальним прикладом такого партнерства може служити успішна робота Комітету з питань європейської інтеграції у польському Сеймі.

Успіх України у повній європейській інтеграції буде залежати не лише від того, наскільки послідовно, ефективно і повно реалізується Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка є основою відносин між сторонами, але й від незворотних кроків з боку керівництва нашої держави. Розширення ЄС та реформування його інституцій суттєво впливатимуть на темпи інтеграції України до ЄС. Інтеграція до ЄС вимагатиме від України енергійних заходів щодо впровадження ефективних демократичних процедур, розвитку інститутів громадянського суспільства, і зміцнення гарантій свободи особистості та свободи слова. Для досягнення цієї мети необхідно забезпечити стабільність

законодавства, ефективність та прогнозованість його впровадження, та наблизити його до стандартів ЄС. Ратифікація Угоди про асоціацію з ЄС є історичною подією для України і означає «народження нової європейської держави». Після ратифікації жодна зовнішня або внутрішня сила не матиме змоги впливати на європейський курс України та впровадження реформ [32].

Отже, відповідне адаптування поточного українського законодавства до норм законодавства ЄС є важливою передумовою для успішної реалізації європейських амбіцій України. Розуміння значущості та складності цього процесу, конструктивна співпраця між усіма гілками влади, ефективне використання підходів та методів у контексті різноманітності європейського правового простору, а також врахування досвіду країн-асоціатів ЄС, призведе до позитивних результатів. Європейська інтеграція передбачає систематичне впровадження урядом та парламентом України європейських стандартів у всіх сферах суспільного та державного життя. Однак необхідно розуміти, що поточний стан євроінтеграційних процесів потребує не лише чітких, а й енергійних кроків з боку українського керівництва, спрямованих на ефективну реформування України, які мають відбутися не в майбутньому, а вже сьогодні та негайно.

3.2. Сучасні виклики та перспективи розвитку системи поштового зв'язку

Інформаційні процеси в сучасному суспільстві стали не лише необхідністю, а й ключовим елементом. Раніше вони можливо більше воспріймалися як засіб конкурентної переваги, ніж як необхідність. Але в 2020 році технології стали вирішальним фактором у забезпеченні функціонування суспільно-економічних систем під час карантинних обмежень. Поштовий зв'язок грає надзвичайно важливу роль у розвитку економіки країни та формуванні національної та глобальної інформаційної інфраструктури. З початку 90-х років кількість поштових операторів та надані послуги значно зросли. У ці нестабільні часи поштовий зв'язок є фізичним зв'язком між різними регіонами, споживачами

та виробниками, установами та громадянами. Таким чином, актуальною є проблема підвищення конкурентоздатності підприємств у цій сфері [12].

Оператори поштового зв'язку стикаються з новими глобальними викликами у зв'язку з пандемією, і вони відчують вплив заходів щодо стримування вірусу. Збереження здоров'я та добробуту поштових працівників, їх сімей, клієнтів та всього суспільства є головним пріоритетом. У той же час громадяни продовжують користуватися поштовими послугами як надійним каналом зв'язку у сегменті відносин між бізнесом та споживачами (B2C) [35]. Навіть під час глобальних локдаунів навесні 2020 року, 40% операторів поштового зв'язку зазначали зростання обсягу посилок у сегменті B2C. Це було викликано зменшенням доступності товарів у роздрібних магазинах, що змусило споживачів переходити до онлайн-покупок та користуватися послугами електронної комерції [34]. Для поштових компаній ще одним серйозним випробуванням стало закриття кордонів між країнами та скасування авіарейсів. Це призвело до труднощів у транспортуванні та значних затримок у відправленнях.

Всі вищезазначені фактори призвели до збільшення витрат операторів поштового зв'язку та підвищення важливості оптимального управління логістичними процесами. Основними принципами транспортної логістики, які забезпечують її ефективність, включають:

- мінімізація витрат на транспортування;
- максимальне використання вантажопідйомності транспортного засобу в логістиці;
- кратність партій вантажу до одиниць замовлення, відправлення та складування;
- стандартизація тари та економія від масштабу і дальності перевезень;
- концентрація вантажопотоків на визначених каналах з розподілом та відмовою від неекономічних товарів;
- точна доставка вантажів в узгоджений строк.

Для оптимізації управлінської системи необхідно чітко ідентифікувати компоненти системи, що дозволить аналізувати поточний стан, надавати наукову базу для обґрунтованості впровадження нових технологій та створення бюджету, розподілений доступ до контролю витрат та відповідність рівню якості.

Оскільки український поштовий зв'язок стикається з тим, що майже 70% витрат у сфері логістики припадає на транспортування, головною проблемою стає розробка оптимальної моделі маршрутизації для транспортних засобів. Ця модель має враховувати часові обмеження доставки, стан і доступність мережі доріг, покриття всієї території країни і можливість інтеграції в міжнародну систему зв'язку.

Створення моделі оптимізації маршрутів для поштового зв'язку дозволить підприємству систематизувати й описати його елементи, впровадити диспетчеризацію, ефективно зменшити витрати на паливе та часові затрати на перевезення відправлень. Крім того, такий підхід може сприяти оптимізації витрат на оплату праці, що надасть оператору зв'язку конкурентні переваги і дозволить швидко реагувати на непередбачені зміни в суспільно-економічній системі.

ВИСНОВКИ

Висновки випливають з аналізу теоретичних аспектів, правового доробку ЄС у сфері поштового зв'язку та правозастосовної практики в Україні.

Висвітлено поняття та основні принципи міжнародного права поштового зв'язку, враховуючи їх значення у контексті формування національного законодавства. Проаналізовано роль міжнародного договору як джерела національного права з урахуванням його впливу на законодавчий процес та правозастосовну практику. Розвиток поштового зв'язку базується на міжнародних правилах, які визначаються рядом конвенцій та договорів. Ці принципи орієнтовані на забезпечення ефективності, надійності та безпеки міжнародних поштових відправлень. Україна, як учасник міжнародних поштових організацій, зобов'язана імплементувати ці принципи у своє законодавство. Підписання міжнародних договорів у сфері поштового зв'язку має прямий вплив на національне законодавство України. Імплементация міжнародних норм і стандартів у внутрішнє законодавство сприяє гармонізації і стандартизації правових засад у цій сфері, що сприяє підвищенню якості поштових послуг та сприяє підвищенню довіри споживачів до поштових операторів. Європейський Союз має розгалужену систему законодавчих актів та регулятивних механізмів, спрямованих на розвиток поштового зв'язку в межах Європи. Важливим елементом є Директиви та Регуляції ЄС, які стандартизують та регулюють поштовий ринок у країнах-членах.

Розглянуто процес імплементации *acquis* ЄС у національне законодавство України, звертаючи увагу на його ключові аспекти та виклики. Проаналізовано законодавчі акти України, які регулюють поштовий зв'язок, в контексті їх відповідності міжнародним стандартам та вимогам ЄС. Імплементация *acquis* ЄС у законодавство України - це складний процес, що вимагає адаптації європейських норм і стандартів до внутрішнього правового контексту країни. Для цього необхідні зусилля з боку українських законодавців, адміністрації та громадськості з метою забезпечення відповідності національного законодавства міжнародним зобов'язанням перед ЄС. Україна має комплексне законодавство,

яке регулює різні аспекти поштового зв'язку, включаючи засади організації поштового зв'язку, права та обов'язки учасників ринку, процедури ліцензування та контролю за діяльністю поштових операторів.

Висвітлено процес гармонізації законодавства України як умови членства в ЄС, звертаючи увагу на досягнутий прогрес та перспективи подальшого розвитку. Проаналізовано сучасні виклики та перспективи розвитку системи поштового зв'язку в Україні з урахуванням міжнародного досвіду та стандартів ЄС. Україна активно працює над гармонізацією свого законодавства з правовим доробком ЄС у сфері поштового зв'язку. Це є однією з умов членства в ЄС та сприяє зміцненню партнерства з Європейським Союзом. Прогрес у цьому напрямку свідчить про зростаючу готовність України до інтеграції з європейськими структурами та сприяє підвищенню якості поштових послуг.

Постійна зміна технологій та споживацьких уподобань ставить перед поштовою системою нові виклики. Україна повинна адаптувати свою поштову інфраструктуру до цих змін, впроваджуючи нові технології та модернізуючи послуги. Крім того, важливо забезпечити доступність поштових послуг для всіх верств населення та зберегти конкурентоспроможність у міжнародному поштовому ринку.

Імплементация міжнародних правил поштового зв'язку та правового доробку ЄС у законодавство та правозастосовну практику України є важливим етапом для створення ефективної та сучасної системи поштового обслуговування. Для досягнення цієї мети необхідно продовжувати гармонізацію національного законодавства з міжнародними стандартами та надавати пріоритет правовим нормам ЄС у відповідних сферах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гавердовський А. С. Імплементация норм міжнародного права. Київ: Вища школа, 1980. 318 с.
2. Забоклицький І.І. Проблеми правового статусу міжнародних договорів України у системі джерел конституційного права України. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2015. № 825. С. 69–78.
3. Кельзен Г. Чисте правознавство / пер. з нім. О. Мокровольського. К. : Юніверс, 2004. 496 с.
4. Костицький В. Проблеми європейської інтеграції України. Малий і середній бізнес. 2007. № 1. С. 9, 12.
5. Луць Л. Основні заходи та способи європейської правової інтеграції. Право України. 2002. № 5. С. 146.
6. Луць Л. Формування правового механізму взаємодії України з Радою Європи та Євросоюзом. Віче. 2006. Вип. 7-8. С. 54-55.
7. Муравйов В. Гармонізація законодавства як феномен європейської інтеграції. Український правовий часопис. 2003. № 2 (7). С. 3–10.
8. Філатов В. В. Імплементация міжнародних норм до митного законодавства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2012. 16 с.
9. Шемшученко Ю. Теоретичні проблеми гармонізації законодавства України з європейським правом. Вісник Академії правових наук. 2004. Вип. 3(38). С. 108-109.
10. Шутак І.В. Техніко-юридичні методи узгодження національного і міжнародного права. Вісник Національної академії прокуратури України. 2009. № 1. С. 91–100.
11. Ямковий В. І. Гармонізація законодавства України з правом європейського союзу як один з етапів його адаптації до європейських правових стандартів. Правовий часопис Донбасу. 2018. № 2 (63). С. 33–39.
12. Ящук Л. О. Логістика поштового зв'язку : підручник. Одеса, 2014. 162 с.

13. Пархоменко Н. М. Гармонізація законодавства України з європейським та міжнародним правом: методи, етапи, види. Часопис Київського університету права. 2012. № 1. С. 338–342.
14. Pitman B. Potter. Relative Authority of International Law and National Law in the United States. *The American Journal of International Law*. January, 1925. Vol. 19 No. 1 P. 314–326.
15. Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 544 с.
16. Загальна теорія права : підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. Київ : Ваіте, 2015. 392 с.
17. Сучасні проблеми міжнародного права. *Liber Amicorum* до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : монографія / авт. кол. ; за ред. В.М. Репецького, В.В. Гутника. Львів ; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.
18. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами членами. Офіційний вісник України. 2006. № 24. С. 203.
19. Applicability of the Obligation to Arbitrate under Section 21 of the U.N. Headquarters Agreement of 26 June 1947. *ICJ Reports*. 1988. P. 34.
20. Cour de Cassation, July 13, 1811, Dalloz, *Juris. Gen. Rept.*, 1853, t. 30, s.v. *Lois*, No. 91
21. Fisheries Jurisdiction case. URL: <http://www.icj-cij.org/docket/files/55/5749.pdf> (дата звернення: 22.05.2024).
22. *Gabcikovo-Nagymaros case*. *ICJ Reports*. 1997. P. 79.
23. *International Law. Cases and Materials* / ed. Friedman et al. Minnesota, 1969. 325 p.
24. Wright Quincy. The Legal Nature of Treaties. *The American Journal of International Law*. October 1916. Vol. 10, No. 4. P. 706–736.
25. Закон України «Про поштовий зв'язок» від 03.11.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2722-20#Text> (дата звернення: 25.05.2024).

26. Конституція України (із змінами, внесеними згідно із Законами від 1 січня 2020 року № 254к/96-ВР). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 05.05.2024).
27. Офіс Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Україна до ЄС – 2023: основні підсумки року. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/ukrayina-do-yes-2023-osnovni-pidsumky-roku/> (дата звернення: 06.05.2024).
28. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text> (дата звернення: 13.05.2024)
29. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу : Указ Президента України від 11 червня 1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98#Text> (дата звернення: 13.05.2024).
30. Про міжнародні договори України : Закон України із змінами, внесеними згідно із Законами від 2 січня 2020 року № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15> (дата звернення: 16.05.2024).
31. Про право міжнародних договорів : Віденська конвенція від 23.05.1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text (дата звернення: 13.05.2024).
32. Про ратифікацію Угоди про асоціацію України з Європейським союзом: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1678-18> (дата звернення: 16.05.2024).
33. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535 (дата звернення: 16.05.2024).
34. Butcher L. Postal services adapt to changing demands due to Covid-19. URL: <https://www.parcelandpostaltechnologyinternational.com/features/postal->

[services-adapt-tochanging-demands-due-to-covid-19.html](#) (дата звернення 19.05.2024).

35. The essential role of European Postal Operators during the COVID-19 pandemic. URL:

<https://www.posteurop.org/showNews?selectedEventId=37262> (дата звернення 19.05.2024).